

ЕЛЕКТРОНСКЕ НОВИНЕ
ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Златибор
туристичка организација

ЗЛАТИБОР

Број 27 | март 2023.

ХОТЕЛИ
ЗЛАТИБОРА
"АЛИБИ"

**ЗЛАТА ВРЕДНА
СЕЛА ЗЛАТИБОРСКА**

ЗЛАТИБОРУ
ПОТВРЂЕНО ЗВАЊЕ
ТУРИСТИЧКОГ МЕСТА
ПРВЕ КАТЕГОРИЈЕ

**ПОРЕКЛО ФАМИЛИЈА У
ЗЛАТИБОРСКИМ СЕЛИМА**

Посетите нас :
www.zlatibor.org.rs

Мирослав Туцовић,
председник Туристичког
удружења Гостиље

ДАНАС СЕ МОЖЕ РЕЋИ – УСПЕЛИ СМО

*"Ој, Гостиље, у теби су "Врела",
Најлепше си од свакога села!
На детињство све ме сећа,
Живео сам к'о у рају,
Добро јутро, Златиборе,
Враћам ти се завичају.
Ливаде су ко ћилими,
Свуда расте бела рада,
Само тебе нема више
Крај Гостиљских водопада..."*

У великим улагањима у туризам сеоских месних заједница, које је општина Чајетина почела да предузима негде око 2007. године, тада још као дечак видео сам Гостиље посећено и привлачно, с домаћим и страним гостима. Данас би рекли, високо позиционирано на туристичкој карти света.

Имао сам у то време само средњу електротехничку школу, али чврсто веровао да је Гостиље неоткривени бисер на прелепом Златибору, у најлепшој земљи Србији.

Одмах сам почео са послом од кога су многи дигли руке. Уз подршку и помоћ веома угледних људи, данас се може рећи – успели смо. Ово село је напредовало, остварене су оне дечачке визије. Урађено је много и исплатило нам се. Сада сви знају за Гостиље.

Да ли је могло боље – јесте. Али кад се погледа иза, у животни ретровизор, може се на том

захтевном путу видети много одрицања, рада, муке. Озбиљних напора да би могли напред још боље.

Од једног удаљеног села, на периферији општине, заборављеног од свих, постало је поносно и посећено Гостиље, за које се чуло и данас чује у свету.

Трудимо се из дана у дан да хиљаде посетилаца примимо како гостољубивим Златиборцима приличи. Кажу да успевамо у томе, а и гости потврђују јер увек изнова долазе. Али постоји и проблем: нема нас довољно да дочекамо ту свиту која хрли и гази гостиљским друмовима и сокацима. Мало нас је остало за толики свет...

Надам се ипак да ће бити боље, јер Гостиље је још увек мало, веома мало, можда и као нека невина девојка откривено са свим својим природним лепотама.

Цела та страна Златибора – од златних Рудина, Алин Потока, Сирогојна, Трнаве до Рожанства и Љубиша – једно је благо. Целина која са свим својим могућностима треба и може још више и боље од овога што је сад дала Златибору, од златног имена.

Иако није то све територија Парка природе, то стварно и јесте Парк природе Златибор, у сваком смислу...Од чисте и здраве природе, воде, шума и плодова у њој до здравих и честитих људи, домаћина који уз ведар дух нуде само здраве ђаконије узете од природе.

ЗЛАТА ВРЕДНА СЕЛА ЗЛАТИБОРСКА

Сви познају Златибор као привлачно место за туристички провод и планински одмор, препознатљиво по Краљевом тргу, уређеном језеру с фонтаном, по гондоли, врхунским хотелима, спортским теренима... А у својим недрима, подаље од центра, ова планина чува бисере друкчијег сјаја – десетак живописних туристичких села, која су несвакидашњи рај за љубитеље мирног и јефтиног одмора у природном окружењу.

Они који уживају у шетњама бајковитим стазама, уз цвркулт птица и идиличне сеоске призоре, воле аутентичну домаћу храну, домаћинску пажњу и здраву воду, па и да понешто открију о природним и културним знаменитостима овог краја, знају да су за то прави избор злата вредна села златиборска. У било које гост да наврати неће погрешити: свуда га чекају удобан смешта, лепоте природе и организовани излети, брање плодова и лековитог биља, неговање народне традиције и стваралаштва. Све више категорисаних сеоских домаћинстава последњих година прима туристе, напредак туристичког Златибора и овде се осећа.

Многи деценијама знају за кружни пут до најпосећенијих наших села звани "Златиборски круг двојке". Нижу се на тој траси прелепа и атрактивна сеоска насеља: путем из златиборског центра до Водица, одатле преко Љубиша и Гостиља до Трнавe, Сирогојна и Рожанства, па кроз Рудине поново у центар најпосећеније планине. Свако село са садржајном и особеном понудом, а сва заједно као дивна туристичка целина.

Зраче лепотом, поред поменутих, и друга у овом крају са квалитетно опремљеним сеоским домаћинствима: Јабланица, Шљивовица, Мачкат, Доброселица, Голво, Крива Река, Трипкава, Семегњево... И то су наше оазе мира, зеленила и гостопримства. Да дочарамо оно што госте занима, поједина златиборска села с њиховом понудом и садржајима представљамо у овом броју електронских новина Туристичке организације Златибор.

Гостиље с водопадом прија сваком госту

Гостиље је једно од најпосећених златиборских села, годишње га посети преко 60.000 домаћих и иностраних туриста. Препознатљиво је по водопаду на Гостиљској реци високом 22 метра (у коме су се по легенди купале виле), испод кога се дуж кратког речног тока ниже још 15 мањих слапова. Ту је уређено шеталиште с дрвеним мостићима, видиковцима, клупама, све до ушћа у оближњу Катушницу.

Изнад водопада је пространи парк за шетње, пикник, дечју игру, јахање коња. Поред је и базен на отвореном (35 са 15 метара) напуњен изворском водом пријатне температуре, купачима лети привлачан, са лежаљкама и сунцобранима. У селу су рибњаци пастрмке, терени за планинаре и параглајдере, излетишта, родна кућа Димитрија Туцовића... Од центра Златибора удаљено је двадесетак километара.

Приметан је последњих година туристички напредак Гостиља. Савремени туриста – а свраћају овде они из ЕУ и из далеких земаља (Емирата, Ирана, Русије, Кине) – ужива у очуваној природи и њеним бисерима, уз добар смештај и услугу што домаћини обезбеђују. Село је, кажу у Туристичком удружењу Гостиља, препознато на туристичкој мапи Србије као нетакнута оаза у планинској природи. Захваљујући томе, у избору за најбоље туристичко село света 2021. Гостиље је (уз Мокру Гору и Тршић) било један од кандидата Србије. Мокра Гора је тада међу 170 села из 75 држава проглашена за једно од најбољих, али ни Гостиље није поражено, свет је чуо за његове лепоте. Зато овде намеравају поново да учествују у том избору.

Што се тиче погодних услова за боравак, у селу ради хотел "Гостиљска врела" с рестораном (16 модерних соба за смештај), а у приватним кућама је око 60 лежајева. Домаћини понеки нови апартман придодају малтене сваког месеца, јер виде корист од бављења туризмом. Значајан је допринос општине Чајетина која стално улаже у инфраструктуру села и важне пројекте.

Сирогојно по плетиљама и "Старом селу" чувено

Најпознатије златиборско село, у свету је одавно знано по домаћој радиности, рукотворинама вештих плетиља и првом нашем етно-музеју на отвореном. То је Сирогојно, већ деценијама врло посећено, симбол традиције и народне предузимљивости, понос нашег краја.

Од туристичког центра Златибора удаљено је 26 километара, али то не смета хиљадама туриста да у сезони и ван ње посете ово село. Прочуло се крајем шездесетих када је, заслугом креаторке Добриле Смиљанић, овде основано предузеће домаће радиности које је искористило умеће Златиборки у плетењу, па уникатне џемпере са знаком Сирогојна продавало широм света (и у бутицима на њујоршкој Петој авенији). Томе захваљујући читав крај се развио, а осамдесетих оживео Музеј "Старо село", симбол народног градитељства. Са некадашњим кућама које приказују начин становања код нас кроз векове, као и крчмом, апартманима, продавницама у оквиру музеја.

Упоредо, цело село је напредовало, домаћини су уредили објекте за смештај туриста. Ту је одмаралиште "Крчма на брегу", ресторан домаће хране "Мој завичај", у селу је отворен Музеј плетиља, а црква Светих апостола Петра и Павла (из 1764.) најдуже без прекида окупља вернике у златиборском крају. Сваке године на Петровдан одржава се манифестација "Петровдански дани", док су у "Старом селу" током читаве године изложбе, концерти, прикази народних обичаја и занатских вештина.

Да је Сирогојно у ово време занимљиво и младој генерацији, сведоче записи блогера и инфлуенсера из региона. Позната травел блогерка из Хрватске Мија Дропуљић на свом читаном блогу "Under Dreamskies" ово је написала: "Ако си у потрази за правим времепловом, упути се у Сирогојно у Србији где се налази јединствени музеј на отвореном Старо село, у коме те чекају бакице које уз огњиште причају приче из давнина". Пише Мија и о традицији градитељства, породичних задруга, старих заната. С препорукама куда и чиме доћи у Сирогојно, када ради музеј, шта још видети и у чему уживати.

Љубиш с пастрмком, најдужим зип-лајном, Ршумовом академијом

Некад удаљено село у златиборским брдима, данас пријатно туристичко место са занимљивим садржајима. Љубиш све више привлачи госте, а овде имају где да се сместе и одморе, лепо поједу и понешто упознају.

Зову га селом пастрмке, јер су ту, уз познату кафану "Пећинар", њени рибњаци из којих рибу припремају да сладокусци уживају. Љубиш је током августа домаћин "Дана пастрмке", надметања у пржењу те рибе и припреми рибље чорбе. Екипе кулара такмиче се ко укуснију пастрмку спрема, док жири проглашава најбоље. Ова манифестација је допринос туризму, што је директор ТО Златибор Владимир Живановић на "Данима пастрмке" потврдио рекавши да је поносан што сва златиборска села имају барем по једну манифестацију којом могу да се диче и парирају на туристичком тржишту.

Симбол Љубиша последњих година је најдужи зип-лајн у Србији, са мајлепшим погледом у адреналинској возњи преко шумовитих пространа. Дужина трасе му је 550 метара, висина 130 метара. Зип-лајн је атракција за љубитеље висина, младе све више привлачи.

Туристи у Љубишу најчешће се смештају у етно-домаћинству "Бошкова вода" (са колибама за одмор, купалиштем, воденицом, рестораном), у преноћишту с рестораном "Логос" (четири апартмана и осам соба), вили "Златибор резорт и спа", домаћинству "Јоксимовић", апартману "Брвнара Превија" и другим.

А Љубиш је чувен и као завичај Љубивоја Ршумовића (ту је и Пећина строга). Песник Ршум и село Љубиш, то једно без другог не иде, као хлеб и со. Он је овде основао Академију "Сарадници сунца", па сваког лета у дворишту породичне куће окупља младе песничке таленте из целе Србије да се баве литерарним стваралаштвом и кроз игру у природи, радионице и дружење усавршавају своја поетска умећа. Знања им, поред Ршума, овде преносе и други познати песници.

Црква брвнара, катранџије и сеоски вишебој у Јабланици

Најпространије златиборско село Јабланица, са оне стране Торника (удаљено 22 километра од центра Златибора), као магнет привлачи љубитеље нетакнуте природе, столетних четинара и народне традиције. За Јабланицу кажу да је "село опчињавајућег мира међу боровима", а туризмом се овде успешно баве годинама, уз помоћ врло активног Туристичког удружења "Јабланица". Смештај за госте сада издаје неколико домаћинстава (Љубојевић, Пантелић, Кокоровић...), апартмани "НГ", "Ски хаус Торник", кућа "Woodpeckers house" и други.

Најстарија знаменитост села је црква брвнара из 1838. године посвећена Покрову Пресвете Богородице, са царским дверима и вредним иконостасом. У склопу црквеног комплекса су и дрвене собранице, родовске трпезе у којима су некад имућнији домаћини примали госте током црквених сабора. Код јабланичке цркве сваког 13. јануара одржава се традиционални дочек Српске нове године, с паљењем остатка бадњака, доласком Божић Бате, свирком трубача и другим програмима атрактивним за туристе и мештане.

Јабланица је од давнина позната и по производњи боровог катрана, широм Србије је стизао овај лековит производ јабланичких катранџија. Увек су га правили на традиционалан начин, од пањева црног бора и печењем у катраницама, уз даноноћно дежурство. Некад су се овде стотине породица прехрањивале од тог посла, да би данас традиционалну производњу катрана од заборавачувао свега неколико катранџија у селу.

Симбол Јабланице у ово време је и Сеоски вишебој, народно надметање у изворним вештинама, спортовима и занатима, које се одржава дуже од две деценије, увек у данима око Видовдана. Овде се најспособнији такмиче у традиционалном бацању камена с рамена, скоку у даљ, превлачењу кличка, пузању уз бандеру, а ту су и радне дисциплине: ручно престругавање тестером кладаром и стругање дубећом тестером. Публици су најзанимљивија такмичења у вучи на влаци коњском и воловском запрегом, као и трка коња. Јабланички вишебој, чије одржавање редовно помаже општина Чајетина, важи за једну од најбоље организованих сеоских манифестација у Србији.

Мачкат у мирисима јагњетине и пршуте

Сви га знају по "Пршутиади" и домаћинима мајсторима за сувомеснате производе, као и по кафанама с најбољим јагњећим печењем које овде пун век привлаче путнике. Село Мачкат, између Златибора и Ужица, чувено по вредним људима и добрим укусима, има шта и туристима да понуди.

Овде је црква посвећена Светом пророку Илији направљена 1859. године, осликао ју је Димитрије Посниковић. Сачуване су у њој царске двери из 19. века. Недалеко од цркве налази се камени дворац породице Шопаловић, који величином и изгледом привлачи пажњу. Подигао га је ратник солунац Ратко Шопаловић, који је после битке на Кајмакчалану ослепео, да би након рата платио да му направе овај дворац по свом сећању на неку медитеранску грађевину. Основна школа "Миливоје Боровић" у Мачкату најстарија је на златиборском подручју, основана када и сеоска црква 1859. године.

Гости Мачката уживају у мноштву уређених ресторана, који су у центру села или поред магистрале. Ту свраћају сладокусци, путници у транзиту, познати глумци, спортисти, политичари, а сви лепо услужени и задовољни одлазе одавде. Од осталих се по понуди разликује Национална кућа "Бајо Мачкат". Тај посећени објекат комплетно је урађен у етно стилу. У породици Шопаловић, која њиме газдује, угоститељством се баве од 1927. године, увек уз жељу да се напредује. Национална кућа је грандиозан објекат с врхунском храном и услугом, у коме је све аутентично: од улазних врата украшених витражом, до масивних столова и столица са дуборезом, лустера од кованог гвожђа, уметничких слика. У саставу ресторана је тераса са 150 места, поред парк за децу. Ту је и пет дрвених кућа за одмор, изграђених и намештених у етно стилу, у којима увек бораве гости из Србије и света.

Од осталих издавалаца смештаја туристима овде су домаћинство Анџић, вила "Мира", смештај "Нена" и други.

Шљивовица увек ведра лица

Познато је по лепоти природе, вредним људима и народним скулптурама, а од давнина и по најбољој ракији. То је село Шљивовица (на 15. километру од Златибора поред магистрале у Бранешком пољу), где се већ деценију и по одржава сајам домаће ракије "Ракијада".

Та манифестација редовно се организује у порти сеоске цркве посвећене Благој Марији. Посетиоци "Ракијаде" могу да виде како се пече ракија на традиционалан начин у казану "чучавцу", али и да пробају најбоље које нуде домаћини из овог краја. А ракија шљивовица је први заштићени српски бренд са географском одредницом. Догађај прате и такмичење дрвосеча у стругању трупаца, избор најлепше чобанице, избор најуређенијег сеоског дворишта.

У селу се налази Тијанића воденица, стара преко 150 година. Она још увек меље брашно за потребе становништва, а повремено се користи као галеријски простор.

Шљивовицу препознају и по галерији Миладина Лекића, самоуког уметника који прави скулптуре од дрвета с народним ликовима и мотивима. У том простору поред магистрале увек има уметничких дела овог талентованог вајара и дрворезбара. Користећи тестеру, длета и турпије Лекић ствара статуе од дрвета ораха, дуда и храста. Његова најпознатија скулптура кириције с коњићем "Златиборски брзи воз" налази се на Краљевом тргу на Златибору.

Уређеног смештаја за туристе има на подручју Шљивовице. Од три до 10 лежајева нуде овдашњи објекти "Вила Д и М", "Ивина кућица", "Вила Шукиловић", као и туристичка домаћинства Шоботовић, Бонџулић, Димитријевић, Божић, Селаковић, Луковић и Станић.

Изворна песма и пријатан одмор у Рожанству

У селу Рожанству, на 15. километру од центра Златибора пре Сирогојна, народни мајстори одвајкада ручно праве дрвену бурад, буце, каце и качице, чабрице, џбањеве... Село се по њиховим производима свуда препознавало, да би у ово време било познатије по оближњој Стопића пећини (најпосећенијој у Србији), сабору изворне песме "Без извора нема воде", по лепо уређеним туристичким домаћинствима и одмаралишту "Бела бреза".

Породица Ковчић из Рожанства једна је од оних који се генерацијама баве качарским занатом. Али тај вековни занат одумире, тек понеко овде сада ручно израђује дрвенарију. Насупрот томе, све је посећенија Стопића пећина (на улазу у ово село), чије бигрене каде и друге атракције погледа преко 100.000 посетилаца годишње. У близини је и бања Вапа, погодна за очна и кожна обољења, уочљива по великој флаши-чесми поред пута. Сваке године на Преображење (19. августа) у Рожанству се одржава сабор изворне песме "Без извора нема воде", уз учешће народних певача и певачких група из овог дела Србије. Ту се могу чути традиционално певање "из вика" и заборављене изворне песме, а жири етномузиколога проглашава најбоље извођаче.

Дивну природу и непрегледне пропланке има Рожанство, све услове за пријатан одмор, па су поједини сеоски домаћини своје објекте уредили за госте. По квалитетној понуди познато је туристичко домаћинство Меловић, а ту су и домаћинство Милосављевић, кућа за одмор "Ива" и друге. У Рожанству се налази и новоизграђено дечје одмаралиште "Бела бреза" са 210 лежајева и осветљеним теренима, намењено за спортске припреме, наставу у природи, семинаре...

Доброселица као добродошлица у добро село

Село Доброселица пре годину и по било је домаћин велике свечаности поводом два века од обнове сеоске цркве брвнаре посвећене Светом пророку Илији. То је један од најлепших храмова овог краја, са дугом историјом и вредним иконама. Село је прву цркву имало средином 18. века, али су тај храм спалили обесни Турци, па је на истим темељима 1821. народ подигао ову невелику богомољу брвнару, бисер народног градитељства.

Постоји предање да се у давна времена звала Злоселица, али је цар Душан овде љубазно и уз обиље свега дочекан, па је наредио да је преименују у Доброселицу. А она, мирисна и живописна, сва у ливадама и пропланцима, прве колибе за госте имала је још у 18. столећу. Затим је била чувена по многим смоларима и катранџијама, у новије време по три висока столетна бора у средишту села. Књиге пишу да је српски књаз Милош овде боравио у младости, око 1800. године био је слуга код марвеног трговца Акса Јечменице. У Доброселици има прича да код пећине још постоје три крушке које је Милош тада окалемио.

На подручју села је и Прераст, атрактивни природни камени мост настао урушавањем пећинске таванице, феномен који привлачи све већу пажњу туриста. У народу је позната као пећина Точковица или Шупљница. Има два отвора један наспрам другог, дуга је 50, а висока 15 метара.

Један од најлепших видиковаца Златибора је у Доброселици, то је чувена клупица између два бора. Очаравајући поглед са видиковца као и фотографије које посетиоце овде праве разлози су што многи из центра Златибора крећу пут 15 километара удаљене Доброселице. Она својом лепотом одавно привлачи и филмације, овде је снимљено осам филмова.

Смештај за туристе на подручју Доброселице, где су гости увек добродошли, могућ је у домаћинствима Савић и Ковачевић, Кући за одмор, "Вили Јелка", апартманима Галерије Ковачевић, Кући брвнари "Chalet four season", а највише лежајева (42) има одмаралиште "Боем".

НОВИТЕТИ "ЗЛАТНЕ ПЛАНИНЕ" У ТРИ ГЛАВНА ГРАДА

Туристичка организација Златибор, која се истиче низом добро осмишљених промотивних активности, представила је у фебруару и марту понуду најпосећеније планине Србије на три важна догађаја – сајмовима туризма у Софији, Београду и Берлину. У три главна града, пред хиљадама посетилаца. Многи од њих интересовали су се за садржаје и новитете Златибора, посебно за најдужу гондолу, активан одмор, нови модеран смештај, излете по околини, услове за спортске припреме и најављени модерни комплекс са 20 фудбалских терена чија градња ускоро почиње.

Најпре је, од 15. до 17. фебруара, одржан сајам туризма у Софији "Holiday & spa expo". Ту је Златибор представљен у оквиру штанда Туристичке организације Србије. – Ово сајамско окупљање било је место сусрета туристичких посленика из света, али и прилика да се потенцијали "златне планине" представе Бугарској. Штанд Златибора посетио је амбасадор Србије у тој земљи Жељко Јовић, који је потврдио да смо изузетно тражена дестинација међу бугарским туристима и нагласио важност "Голд гондоле" по којој нас препознају на мапи светских дестинација. Одржали смо и важне састанке са агенцијама и туроператорима из Бугарске, приликом чега је најављена њихова поновна посета Златибору – каже Катарина Чубрак која је представљала ТО Златибор на сајму у Софији, подсетивши да су 2022. бугарски туроператори током боравка у Србији посетили "златну планину".

Затим је последњег фебруарског викенда у Београду одржана најзначајнија туристичка

манifestација југоисточне Европе, 44. Међународни сајам туризма. Пред посетиоцима је целокупна понуда "златне планине" била у оквиру штанда ТО регије Западна Србија, а своје туристичке производе на појединачним штандовима представили су наши хотели: "Zlatibor Mountain Resort & Spa", "Палисад", "Букет", "Сателит", "Aria", "VIP Casa", "All Seasons Residence", апарт-хотел "Конак", ТРК "Златибор", Специјална болница "Чигота", "Краљеви конаци" и "Браћа Секулић", Веома посећени били су и штандови "Голд гондоле", Дино парка и тематског парка "El Paso City".

На београдском сајму Туристичка организација Златибор била је учесник панел дискусије "Онлајн плаћања у туризму – трендови и изазови", где је представљена платформа "Visit Serbia". Директор ТО Златибор Владимир Живановић рекао је на панел дискусији да је задовољство туриста стални циљ ТОЗ, те да промена као кључна реч у савременом пословању захтева стално праћење трендова. – Туристичка платформа "Visit Serbia", базирана на иновативном маркетингу дестинације као и онлајн куповини карата за туристичке атракције, утицаће на унапређење услуге и квалитет искуства туриста на дестинацији, што ће им улепшати боравак, уз подизање имиџа и препознатљивости дестинације –нагласио је Живановић, уз кога су на панел дискусији о онлајн плаћању у туризму говорили и Дуња Ђенић из Министарства туризма и омладине, Александар Станојевић из Народне банке Србије, Милош Лазаревић из "Банке Интеза", Емир Диздаревић из WSPAY, Франко Радош из "Valamar Riviere" и Милан Гамбирожа из "LedPay".

Затим је, од 7. до 9. марта, понуда Златибора представљена на најзначајнијој манифестацији туризма у Европи, ИТБ сајму у Берлину који је окупио 160 држава. "Златна планина" је у главном граду Немачке садржаје промовисала у оквиру штанда Туристичке организације Србије. Светски туроператори, туристички новинари, блогери информисали су се о могућностима за одмор на најпосећенијој српској планини, а посебно интересовање било је за најдужу панорамску жичару на свету "Голд гондолу", за наш камп, авантуристичке и спортске садржаје. Овде је у низу пословних састанака за ТО Златибор посебно био битан сусрет са представницом UNWTO око кандидатуре Гостиља за најбоље туристичко село света у 2023. години.

Протокол о сарадњи са ТО Републике Српске потписан у Бањалуци

Од 10. до 12. марта Међународни сајам туризма одржан је у Бањалуци, на коме је учествовала и Туристичка организација Златибор. Уз представљање понуде, цена, попушта, промо-пакета и садржаја "златне планине" у 130. години туризма, овде су протокол о свеобухватној сарадњи потписали представници Туристичке организације Републике Српске Миодраг Лончаревић и Туристичке организације Златибор Владимир Живановић.

ЗЛАТИБОРУ ПОТВРЂЕНО ЗВАЊЕ ТУРИСТИЧКОГ МЕСТА ПРВЕ КАТЕГОРИЈЕ

Министарство туризма и омладине Србије, одлучујући о категоризацији у домаћем туризму, недавно је донело решење којим је Златибор проглашен за туристичко место прве категорије. Тако је у години нашег вредног јубилеја, када обележавамо 130 година организованог туризма, држава препознала посебне вредности "златне планине" и заслужено је уврстила међу водеће туристичке центре Србије.

Ово проглашење, на основу решења (прописаним Законом о туризму) које је из министарства крајем фебруара достављено Туристичкој организацији Златибор, потврђује већ стечена признања. Наиме, у ранија два одлучивања о категоризацији, за 2016. и за 2019. (сваке треће године се обнавља), "златна планина" је оба пута означена туристичким местом прве категорије, па је најновијом одлуком, и то уз још већи број бодова, успешан тренд настављен.

Како каже Јелица Тошић из Туристичке организације Златибор, која је посвећено радила на овом пројекту, место прве категорије Златибор већ годинама држи примат на домаћем туристичком тржишту.

– Решењем које је Министарство туризма и омладине донело утврђено је да водећи планински центар Србије испуњава услове за наведену прву категорију. Константан раст туристичког промета, разноврсни садржаји, добра туристичка инфраструктура и супраструктура допринели су да подручје Златибора испуни услове за туристичко место прве категорије. Ово решење се издаје с важношћу од три године, а како

је локална самоуправа и ранијих година подносила захтев, овогодишња одлука је потврда напредовања Златибора у погледу обима туристичког промета, степена изграђености комуналне, саобраћајне и туристичке инфраструктуре, као и туристичке супраструктуре – истиче Јелица и илуструје тај напредак:

– У погледу квалитативних критеријума који се односе на смештајне капацитете, категорисане и некатегорисане, Златибор је такође забележио већи број бодова у односу на претходне три године. То је још један показатељ да се место развија и ствара повољан амбијент за нове инвеститоре.

У оквиру овог избора утврђене су и просторне појединости туристичког места, средишње и рубне зоне. На тај начин Златибор обухвата три целине.

– Целина 1 "Златибор центар" подељена је на подцелине: Тржни центар Златибор, Нови центар Златибор, Краљева вода, скијалиште Обудовица, Палисад, Спортски центар Језеро, Краљеви конаци, Чигота, Магистрала запад и Магистрала исток. Целина 2 "Златибор насеље" садржи подцелине: Голија, Стари Палисад, Слобода, Расадник, Јелена Анжујска, Споменик, Камаљ, "Мај Вилић", Обудовица и Рујно-Ђурковац. Целина 3 "Златибор периферија" подељена је на подцелине: Зова, Око, Караула, Јеврејско брдо, Потоци, Шиповик, Гајеви, Еко фарма, Миладина Пећинара и Рујно, па као таква представља рубну зону туристичког места Златибор – закључује Јелица Тошић.

Изузетна посећеност у дане око Сретења

Сунчани празнични дани око Сретења окупили су на Златибору велики број домаћих и страних туриста. Овде је тада дневно боравило око 45.000 посетилаца, који су могли да уживају у вожњи најдужом панорамском гондолом, скијању, клизању, вожњи моторним санкама, јахању коња, али и у богатом ноћном животу и културним садржајима. О изузетној посећености говори и то што је "Голд гондола" 16. фебруара оборила дневни рекорд у броју превезених путника (2.549), а током тих пет дана њоме се возило 10.555 путника, 30 одсто више него у истом периоду 2022. Туристе су на гондолу привукле и нове атракције: романтично путовање, бранч у ваздуху и часови нордијског скијања током паузе у вожњи на међустаници. Пријатно време омогућило је гостима да уз кафу у чај уживају и на терасама кафеа, многи су се фотографисали поред језера с фонтаном, а на оближњој падини деца су направила санкалиште. Сви оближњи локалитети били су доступни. У вечерњим сатима гости клубова и ресторана присуствовали су наступима естрадних звезда Александре Пријовић, Шака Полументе и других. Дан државности обележен је и у Културном центру Златибор, где је наступило гусларско друштво "Михаило Миловановић".

"Спирит фест" први пут одржан на Златибору

Фестивал жестоког пића под називом "Спирит фест" на Златибору је први пут одржан 25. фебруара, на тераси "Vip Casa" клуба. Гости су овде имали јединствену прилику да дегустирају аутентичне ракије из домаћих и регионалних дестилерија, али и да уживају у другим пићима и локалним специјалитетима. Поред тога представљени су сиреви, сувомеснати производи и богата гастрономска понуда ресторана "Casa de Vinos". У оквиру догађаја посетиоци су могли да се информишу о садржајној туристичкој понуди Златибора, Ски-центру "Торник", као и незаобилазној атракцији "Голд гондоли". Присутни су уживали на свежем планинском ваздуху уз пиће по избору, дружење и забаву праћену најпознатијим музичким хитовима.

Медаље за наше каратисте на такмичењу у ТРК "Златибор"

У дворани ТРК "Златибор" чајетински Карате клуб "Рујно" био је почетком марта домаћин првенства региона уже Србије за пионире, полетарце и наде, у организацији Карате федерације Србије. Такмичило се преко 600 млађих каратиста из 51 клуба, уз 20 такмичара из КК "Рујно". Домаћи каратисти остварили су добре резултате и освојили осам медаља. У појединачним катама злато је освојила Маријана Смиљанић, сребро Марта Кузељевић, а до бронзе су стигле Нада Шкодрић, Мања Радибратовић и Валетнина Дуловић. У борбама појединачно сребро је освојио Милован Бошковић, а бронзу Уна Стакић и Ања Милосављевић. За помоћ у организацији овог такмичења КК "Рујно" је захвалан општини Чајетина и ТРК "Златибор".

На концерту УЗННТ "Златибор" наступило 243 члана тог удружења

Разиграни и распевани били су многобројни чланови Удружења за неговање народне традиције "Златибор" на годишњем концерту одржаном 4. марта у дворани Културног центра у Чајетини. Наступила су чак 243 члана овог фолклорног удружења приказујући богатство традиције у игри и песми, разноврсност покрета, раскош народних ношњи. Публика је уживала, аплаузом поздрављајући умеће златиборских фолклораца свих генерација. Тако је извођачки ансамбл УЗННТ "Златибор" наступио са играма из Косовског Поморавља и Босилеградским крајиштем, ветерански састав приказао игре из околине Београда и централне Србије, старији дечји ансамбл са играма из Мачве и југоисточне Србије, млађи дечји ансамбл у играма из златиборског крај, припремни ансамбл са играма из Кобишнице и Лесковца, школе фолклора из Мачката, Криве Реке и Шљивовице са сплетом игара из Србије, а школица фолклора из Чајетине са играма из Србије. Било је и изворне песме: женска певачка група наступила је с песмом "У мајке су три девојке", а мушка група отпевала "Што то бруји низ то поље звонце".

ПОРТРЕТИ ЛИЧНОСТИ ЗЛАТИБОРА ПО ДОБРУ УПАМЋЕНИХ

Памте и помињу становници златиборског краја своје знамените претке, негује се овде култура сећања. Њој припада и изложба портрета Златиборца и Златиборки по добру упамћених "Доброствиви и часни путеви господњи", која је отворена 21. фебруара у галерији Културног центра Златибор.

Реч је о заједничком историјско-уметничком подухвату историчарке Снежане Ђенић, директорке чајетинске библиотеке "Љубиша Р.Ђенић", и академског сликара Радомира Верговића, са 12 изложених портрета знаменитих житеља Златибора праћених краћим биографијама. Већ је на Видовдан прошле године у оквиру тог пројекта објављена књига Снежане Ђенић истог назива, где подуже животописе тих 12 личности красе ови Верговићеве портрети.

У одабиру оних из 19. и 20. века које Златиборци по добру памте поред осам мушкараца (Јован Мићић, Мијаило Јевремовић, Крста Смиљанић, Димитрије Туцовић, Радосав Симић, Секула Кнежевић Ћалдовић, Миладин Пећинар и Љубиша Ђенић Пујо) су и четири доброствиве жене: Софија Мићић, Катарина Смиљанић, Круна Смиљанић и Милица Марковић Станојевић. Тиме се знамените Златиборке се први пут равноправно помињу с неретко описиваним мушким великанима златиборског подручја. Ова изложба портрета (уља на платну) то је потврдила.

– Колекција чајетинске библиотеке обogaћена је од 2008. са 12 Верговићевих ликовних дела, везаних за

знамените личности, урађених по поруџбини. Овај омаж значајним из различитих епоха повезује културне вредности прошлости са вредностима нашег времена – рекла је на отварању Снежана Ђенић.

По речима историчарке уметности Катарине Доганџић Мићуновић која је отворила изложбу, аутори поставке су на доброствивом путу да надвладају лакоћу заборавља, чини се тако својствену нашем простору. – Ликове четири жене и осам мушкараца Верговић је сликао на основу сачуваних фотографија, изузев сердара Мићића чији је лик градио на основу записа и свог познавања овдашњих физиономија и карактера. Нежност очију Милице Марковић, сјај разума у погледу инжењера Пећинара, огањ под веђама сердара Мићића или смирена одлучност генерала Смиљанића одају постојаност њихових уверења. Снажном бојом сликар је оживео те часне људе, чија су дела уздизала етички кодекс становника планине – казала је Катарина, виши кустос ужичког музеја.

Рецензент проф. др Радош Љушић пише да је изложба својеврстан поменик знаменитих личности златиборског краја, те да је илустровани материјал брижљиво одабран. "Рецензенту је тешко да се определи шта је вредније: рукописи о Златиборкама, пробрани ликовни материјал или начин излагања Снежане Ђенић уз чистоту језика и стила", написао је Љушић.

Дела са ове изложбе у Културном центру Златибор, отворене уз наступ певачког друштва "Златиборска вила" под вођством Тијане Видаковић, могла су се у овој галерији погледати до 8. марта.

КУЛИНАРСКЕ ЧАРОЛИЈЕ У РЕСТОРАНУ "БАКРАЧ"

Ресторан "Бакрач" налази се у самом срцу Златибора, на одличној локацији са погледом на златиборско језеро. Поред уживања у гастрономском доживљају ту је и незабораван амбијент.

Ресторан поседује разноврстан мени намењен љубитељима аутентичних златиборских јела као и савремених специјалитета. То је место у коме посетиоци могу искузити најлепши осећај добродошлице уз топлу атмосферу и многобројне кулинарске чаролије.

Љубитеље доброг укуса очекује савршена комбинација укуса, ароме и текстуре. Примамљиви доручак употпуњују пажљиво бирани домаћи

производи попут топлих и меканих ушטיפака, као и хељдиних ушטיפака. Комплет лепиња овде спремљена друго је име за савршен планински доручак.

Након првог залогаја освајају продимљени свињски филе, умерено печен, сервиран са ароматичним кромпиром. Гурманлук за памћење обећава и телетина испод сача, преукусна свињска ребарца на кајмаку, ролована пилетина у хрскавој сланиници, ћевапи од чистог јунећег меса. Прија и карађорђева шницла, фантастични класик који у себи крије спој најквалитетнијих и увек свежих домаћих намирница. За љубитеље традиционалних укуса сарма је непогрешив избор за љубав у сваком залогају. Ту су и лигње на жару за све љубитеље морских специјалитета.

Љубазно особље ресторана "Бакрач" радо препоручује нешто из богатог јеловника у складу са жељама госта. Посебан специјалитет је ћуретина у сосу од вргања, кремаста и сочна за задовољство у сваком залогају. Ту је и гриловани козји сир у комбинацији са домаћим џемом од шљива, јединствени спој укуса који обећава уживање свим чулима.

Свој одабрани специјалитет посетиоци могу упарити и са одговарајућим вином, па уживати у јединственом хедонистичком укусу. Домаћи сок од црне рибизле богатог, освежавајућег и интензивног укуса је нешто што посетиоци не пропуштају када посете ресторан "Бакрач".

Овај угоститељски објекат представља хармонију изузетне хране, квалитетних садржаја и јединственог амбијента поред златиборског језера, идеалног места за одмор и уживање.

Они који умеју да уживају у храни, пићу и добром проводу кажу да је ресторан "Бакрач" ту за све мале тренутке и велике успомене.

А у жељи да употпуни своју причу и удовољи захтевима различитих гостију, овај ресторан нуди и вечери у знаку доброг провода уз најлепше звуке тамбурице.

– Гости нас посебно воле зато што уз сваки изврстан залогај разноврсне гастрономске понуде могу да уживају у чарима домаће кухиње и специјалитетима златиборског краја којим се снабдевамо од локалних произвођача. Док лепињице производимо у нашој пекари – истичу у ресторану "Бакрач", месту добрих залогаја.

"АЛИБИ" – ЛУКСУЗ ЗА ОДМОР И УЖИВАЊЕ

"Алиби Златибор", луксузни смештај на идеалној локацији, омогућава уживање и одмор на врхунски начин у самом срцу Златибора.

Издваја се по изузетном месту за све који воле да су у самом центру збивања, јер се објекат налази на главном шеталишту, док је посебна вредност луксузна опремљеност смештајних јединица.

Објекат располаже са 18 соба и два апартмана, ексклузивно опремљених квалитетним и модерним намештајем уз имплементацију најсавременије хотелске технологије по угледу на светски познате хотеле.

Удобношћу и карактеристикама смештајних јединица "Алиби" одговара на захтеве и највећих хедониста.

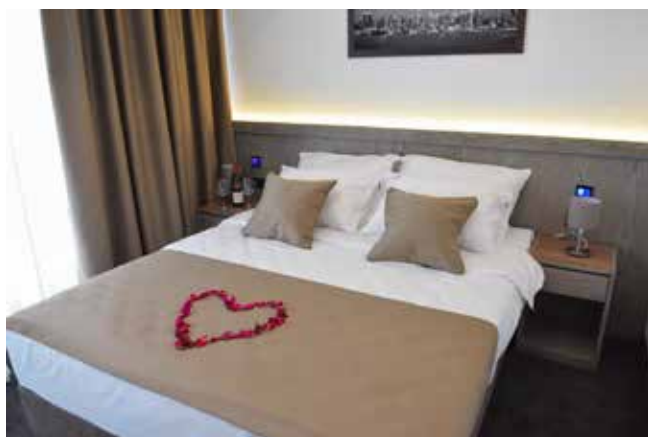
Овде, на најексклузивнијој локацији на Златибору, госту могу боравити у неком од следећих типова јединица: лукс апартмани, комфорт собе, стандард собе, стандард собе са помоћним лежајевима.

Све собе и апартмани поседују флет-скрин ТВ

са кабловским каналима, вај-фај конекцију и мини-бар. Апартаменти имају комплетно опремљену модерну кухињу. Цео тај смештај је комфоран и изузетно осветљен, са погледом на централни део Златибора и главно шеталиште.

"Алиби Златибор" свакоме улепша боравак на најпосећенијој планини, уз пријатан амбијент са пуно разноврсних садржаја у туристичком центру најпосећеније планине. Са својим нивоом услуге овај савремени смештајни објекат представља право место за истински хедонизам, одмор и уживање.

ПОРЕКЛО ФАМИЛИЈА У ЗЛАТИБОРСКИМ СЕЛИМА

О сеоским насељима Златибора, где се налази најразвијенији тип "разбијеног села" пише Предраг В. Ковачевић на сајту "Ужичанствено". То разбијено село обично заузима велику територију, дугу и по пет-шест километара, а дели се на засеоке.

"Куће у таквим селима, зване брвнаре или осаћанке, су од боровог и храстовог дрвета, прављене ручним алатом. Прозори су мали, а обавезно двоја врата, на супротним зидовима. У кући се налазе обично две или три просторије. Кухиња са огњиштем на средини зове се кућа, у њој нема ни патоса ни тавана. Из кухиње се улази у собу која је патосирана и затавањена. Обавезно је било и помоћних зграда (млекар, штала...). Најлепши и најочуванији примерци старих златиборских кућа премештени су из села широм Златибора у Сирогојно, где је направљен етно-музеј "Старо село", бележи Ковачевић, па наводи истраживања др Рада Познановића о досељавању на "златну планину" и златиборским фамилијама.

"Има мало најстаријих породица, јер су многе изумрле или се одселиле у друге крајеве. Ипак, неке од најстаријих златиборских породица данас су: Шишовићи, Џамбићи,

Спасенићи и Нинчићи у Чајетини; Бонцулићи, Лучићи, Милосављевићи и Костадиновићи у Шљивовици; Дабићи у Алином Потоку; Ђоковићи, Павловићи, Спасенићи и Радовићи у Сирогојну; Дацовићи у Љубишу; Браловићи у Негбини; Селаковићи у Драглици; Крсмановићи, Шарчевићи и Остојићи у Мокрој Гори; Јанковићи и Радоњићи у Кремнима; Дидановићи у Стублу".

Досељавања на Златибор трајала су столећима. "На територију бившег Златиборског среза (постојао до 1947.

године и обухватао општине Белу Реку, Јасеново, Негбину, Драглицу, Доброселицу, Јабланицу, Семегњево, Шљивовицу, Мокру Гору, Кремна, Чајетину, Криву Реку, Рожанство, Сирогојно, Гостиље и Љубиш) долазе у 17. и 18. веку ове породице: Јаћимовићи или Аћимовићи (од којих воде порекло Дедићи, Зрњевићи и Жиловићи), Кутлешићи и Весовићи из Бистрице у Чајетину и њену околину; Шућуровићи из Пиве у Шљивовицу; Кнежевићи, Марјановићи и Јечменице из Црне Горе у Доброселицу; Бакићи и Радовићи из Мораче у Јабланицу; Рајовићи из Роваца у Јабланицу; Јанковићи из Вранеша у Јабланицу; Пековићи, Благојевићи, Божовићи, Пишчевићи и Костићи (од којих потичу Делићи у Шљивовици) из Пиве у Семегњево".

"У Криву Реку Златићи долазе из Никшића, Вирићи из Нове Вароши, а Ивановићи из Дробњака; у Рожанство Радибратовићи, Вилотијевићи, Јосиповићи и Мијајиловићи од Дурмитора, Ристановићи из Колашина, а Лазовићи из Брезне; у Гостиљу се насељавају Туцовићи из Херцеговине, Радуловићи из Бабина и Митровићи из Пиве; у Љубиш Смиљанићи (има их и у Алином Потоку, Чајетини и Јасенову) из села Которе (на Косову) и Јоксимовићи из Вранеша".

" У Белу Реку Жунићи долазе из Хаса код Берана, Целебџићи из Пиве, Виторовићи из Пљеваља, а Џамбасовићи, Думањићи, Костићи, Милинковићи и Поповићи из Дробњака; у Негбину се досељавају Ћировићи из Куча, Ђенићи, Илићи и Перишићи из Дробњака, Кузељи из Божетића; Богдановићи и Тимотијевићи из Босне у Мокру Гору; у Кремна Селаковићи из Куча (нису у сродству са Селаковићима из Драглице), Тарабићи са Таре (од старине су из Херцеговине), Милосављевићи из манастира Мораче, Богосављевићи и Курлагићи из Гацког, Панићи из Ливна; у Кућане долазе Поповићи из Гоња код Сјенице и Гојгићи из Матаруга код Пљеваља; у Драглицу се насељавају Мутавџићи из Радојине, Шуљагићи-Шишаковићи из Босне, Јовановићи из Бистрице, Кутлешићи (или Кутлашићи) из Кутловца код Прибоја, Јанковићи из Дробњака и Грујичићи из Скржути".

Досељеници су поштовали топониме које су затекли и оснивали нова насеља, а нека су по њима добили имена, бележи сајт "Ужичанствено" .

